Ч. 197. (9.459) Львів четвер 23. серпня (10 ст. ст.) 1917. Рік XXXVIII.

ДІЛО

Виходить що-дня рано крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.

Конто почт. щадн. 26.726.

Адреса тел.: „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно . . . . 3·60 К.
чвертьрічно . . . 10·— „
піврічно . . . . 20·— „
цілорічно . . . . 40·— „

у Львові (без доставы):
місячно . . . . 3·— К.
чвертьрічно . . . 9·— „
піврічно . . . . 18·— „
цілорічно . . . . 36·— „

в Німеччині:
піврічно . . . . 20·— М.
цілорічно . . . . 40·— „

За зміну адреси платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петітова, двошпальтова 40, в надісланім 60, в оповістках 80 с, в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчання і заручини 1·50. Некрольогія стрічка 1 К.

Сталі оголошення за окремою умовою.

Один примірник коштує у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“. Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Одинайцята битва над Сочею.

Звідомленє ц. і к. Ґенерального штабу з 22. серпня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Коло Совеї, коло Окни й на захід від Султи підпринимав неприятель сильні але даремні наступи. Поза сим не стало ся нічо важного.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

День 21. серпня став одним з найгорячійших днів боїв в історії армії над Сочею. На схід від Каналє мусіло ся полишити село Врх неприятелеви. Всі зусиля Італійців попровадити удари дальше через сугорби на південь тої місцевости були безуспішні. Рівнож не удали ся кількакратні наступи неприятеля, виконані значними силами на південь від Десоля. В сих боротьбах відзначив ся особливо моравський полк піхоти ч. 25. Побідники, як попередних днів, хоробрі оборонці вдержали свої найбільш наперед висунені рови на схід від Гориції і коло Біглії, супроти безнастанних приступів. Тяжкі втрати і цілковите вичерпанє приневолили неприятеля перервати пополудни боротьбу на плоскозгірю Красу. Підпомагаючи свій наступ дуже сильним гарматним огнем, посилав неприятель від раннього ранку до пізного вечера дивізію за дивізією на наші становища. Найбільш напрасний удар був спрямований на оба крила та на область Фаїті Гріб і Костаневіца, де угорські полки ч. 39 і 46 добули собі свіжої слави — та проти Медеацца і Сан Джіовані. Вислід дня відповідав величавій поставі військ та їх вождів. Як що прийшло до малих хитань, яких причиною суть оборонної тактики, то прецінь успіх безперечно по нашім боці. Нині від досвіта італійські маси атакують на ново наші становища на Красі. В области групи війск польн. маршалка, бар. Конрада в кількох місцях боєва діяльність була сильнійша. В долині Сугани наші вивідні відділи привели 70 бранців. В часі підпринять на північ від Арсієро, про які донесено вчора, остало в наших руках 2 офіцирів і 150 жовнірів та 3 скорострілі. На захід від озера Гарда наші війска по завзятих боротьбах заволоділи неприятельською точкою опертя.

Звідомленє головної німецької кватири з 22 серпня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

У Фляндрії артил. боротьба на побережу дійшла вечером знов до великої сили. Вчора рано відперто сильний наступ Англійців на півн. схід від Іпери. Нині рано розвинули ся нові бої між дорогами зі Стаден і Менін в напрямі Іпери. Місцеві вломи вирівнано протинаступом. Копальня вугля на захід від знищеного Лян є ще в руках Англійців.

На поли битви коло Вердену Французи вчора дальше вели свій наступ. По кількох безуспішних приступах ворог усадовив ся у східній части ліса Авокур і на горі на схід від ліса. Французи вдерли ся до південної части Самоньо. Поза сим відбито кріваво їх густі маси. Втрати ворожої піхоти тяжкі.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Коло Риги, Двинска, Тернополя і над Збручем віджила боєва діяльність.

На південь від Тротуша Румуни післали до наступу численні сили, щоб нам видерти добичу по обох боках Грошешті і на північний схід від Совеї. Відперто все, при чім ворог потерпів втрати.

Львів 22 серпня 1917.

Пять осередних губерний українських: Київщина, Волинь, Поділє, Полтавщина і Харківщина, з простором більшим від австрійської держави перейшло вже під володінє і управу українського правительства в особі Генерального Секретаріяту — затвердженого тимчасовим правительством виконуючого органу Української Центральної Ради. За сими пятьма осередними губерніями без сумніву підуть дальші українські губернії, як се передбачує постанова тимч. правительства, подана в комунікаті Петроградської Агенції телеграфічної, в якій говорить ся, що власть Українського Секретаріяту обнимати ме крім поіменно наведених пяти губерній „також і инші, коли їх земства сього зажадають“. Значить, рішенє що-до оконечного устійнення границь самоуправної України залежить від згоди і волі органів місцевої самоуправи — земств. Найблизші часи безсумнівно принесуть нам змаганя в сім напрямі, ведені на областях Харківщини, Катеринославщини й Херсонщини, а імовірно також в кількох дальших сумежних областях.

Угода між тимч. правительством кн. Львова і Українською Центральною Радою в справі автономії і самоуправи України переводить ся тепер в житє новим правительством Керенського — правительством, у якім мають без порівнаня сильнійше ніж передтим становище кадети — ті самі кадети, котрі якраз із опозиції проти „надмірних“ уступок, пороблених Українцям правительством кн. Львова, уступили були з того правительства. Нині ті самі кадети, партія імперіялістичних російсько-московських національних лібералів, по волі чи неволі мусіли змінити своє принципіяльне становище і піти по лінії волі Української Центральної Ради, яка висловлює волю українського народу. Очевидна річ, що повага і сила зорганізованого українства виявила ся більшою ніж видавало ся петроградським кадетським централістам, і вони з заціпленими губами мусіли згодити ся на відокремленє України з під володіня і управи російського центрального правительства.

Так само нінащо не здали ся протести українських „общеросів“ типу Шульгина і „Кієвлянина“, котрі вже готовили ся були відограти ролю українського „Ульстера“ супроти українського „гомруля“. Також інтриги і протести націоналістичного крила українських Поляків на спілку з українськими Москалями проти самоуправної України — не дали ніяких бажаних польсько-московськими союзниками овочів. Автономна Україна нині факт доконаний, а з фактом сим доконав ся могучий, може навіть рішаючий крок вперед до перебудови Росії на федерацію автономно-самоуправних державностий: української, великоруської, білоруської, литовської, сибірської і инших.

Стала ся подія европейського й всесвітнього значіня, подія, яка в дальших своїх наслідках мусить змінити політично-національне обличє нетільки европейського Сходу, а й цілої безконечної російської Азії від Уралу до Тихого Океану. Доконала ся подія, яка до гори дном вивертає ті понятя і принципи, якими руководилась европейська політика супроти питаня українського і взагалі східно-европейського.

Ті зухвальства і наруги, супроти української мови і чести національної, які нині ще приходить ся терпіти нашому народови на кождім кроці, то — наші вороги знають се ще ліпше ніж ми самі — **останні судороги зависти і ненависти**, яким крила вже підрізані.

Ще хвилину терпеливости, а вони ляжуть на землю!

Послідні вісти про военне положенє.

БЕРЛІН (Вольф). Нові успіхи підводних лодок. В Каналі, на Атлантійськім океані і на Північнім морю затоплено 5 пароплавів, 3 вітрильники і 1 рибацьке судно.

АМСТЕРДАМ (Ткб). „Handels Blad“ довідуєть ся з Льондону: Загальне число війск, що беруть участь в битві над Сочею, по обох боках фронту, обчисляють на міліон жовнірів в передній лінії і стільки ж резерв. Усі кореспонденти згідно доносять, що то найбільша битва, в якій колинебудь брали участь Італійці.

АМСТЕРДАМ (Ткб). Петроградський кореспондент „Times-ів“, який вернув з південно-західного фронту, доносить, що генералови Корніловому удало ся привернути сильну карність в армії, а лише резерви ще здеморалізовані. Зелізниці не можуть сповнити завданя.

БЕРЛІН. Б. Вольфа доносить: Дня 22. серпня вечером:

У Фляндрії англійські наступи, що розпочали ся рано на схід від Іпери, розширили ся та заняли фронт довжини 15 км. Не вдали ся вони серед тяжких втрат неприятеля.

Перед Верденом до сеї пори боротьба піхоти спочивала. Вогонь на схід від Мози був і дальше сильний. Наступи наших летунів на укріплені місцевости над англійським побережем були успішні. На сході нічо важного.

ВІДЕНЬ. З военної пресової кватири доносять:

Італійський терен війни. На фронті Сочі від Ромбону через Крн і Мрзлі Врх аж по тольмайнський мостовий причілок не було вчора важнійших подій. За те дуже завзяті боротьби розгоріли ся на високорівні Каль. Безнастаннє звертав ся вогонь артилерії і мінометів на тамошні наші становища. Переставав він тільки тоді, коли треба було зробити місце наступам італійської піхоти. Неприятель заняв село Врх. По найтяжшім барабаннім огни зробили Італійці наступ також на південь від Десоле. 25 полк піхоти відкинув їх протинаступом. Між Водіце і Монте Сан Габрієле вчора був тільки слабий огонь артилерії, наступів піхоти там не було. Натомісць знов звертав ся найтяжший огонь на область між Сальдано і Віппах, по якім слідувало кілька дуже завзятих наступів. Найбільші зусиля підприняв неприятель між Сан Петро і Біглія. До вчора по полудни італійська піхота не пробувала там більше наступів. На високорівні Красу тревали вчора нагальні бої аж до півночи. Филі неприятельської піхоти розпадали ся одна по одній в нашім крісовім огни. Смілим наступом відкинули наші герої неприятеля з місць, до яких вдер ся. Сьогодня досвіта заатакували літаки маринарки бомбами з добрим успіхом неприятельські батерії в околиці вкладу Стобби.

Східний терен війни. Неприятель даремно силкував ся видерти нам здобуті сугорби на північний схід від Совеї. Понад місцевостю Петра звели воздушну боротьбу обсерватор резервовий четар Гірзі і летун фельд-

вебель Бубелік з двома неприятельськими літаками. Четар Гірзі, мимо того, що був ранений пострілом в рамя, вістрілив одного з летунів, а другого приневолив осісти.

Дві треті Солуня знищені

АТЕНИ. (Райтер.) Міністер комунікації потверджує, що дві треті части Солуня знищила пожежа. Сто тисяч людий, в тім 42.000 жидів без даху.

Опіка над австро-угорськими підданими в Китаю.

ВІДЕНЬ 22. с. м. (Ткб.) Тому що Китай виповів монархії війну, обняло голяндське посольство в Пекіні опіку над австро угорськими підданими та їх інтересами в Китаю. Опіку китайських інтересів в монархії обняло данське посольство.

Напад на норвежський конзулят.

СТОКГОЛЬМ 22. серпня. (Ткб.) Представник кореспонденційного бюра доносить: На норвежський конзулят в Улєаборгу виконано напад і вибито шиби. Російські жовніри знущали ся над сином конзуля та кроваво поранили його. Жовніри побили також духовника, який в рясах поспішив на поміч просто з церкви, а ряси подерли.

Виїзд намісника

КРАКІВ. (Ткб.) Намісник Галичини гр. Гуйн виїхав до Відня і верне аж з початком слідуючого тижня.

„Хочемо з довірєм вступити в останній рік війни

БЕРЛІН. (Ткб) Головна комісія німецького сойму радила нині дальше над справами заграничної політики. Секретар уряду заграничних справ Кільман зазначив, що найважнійшим заданем заграничної політики є береженє відносин до союзників і невтральних держав, конечности яких мусить ся узгляднювати, щоби їх число не зменшувало ся.

Політику треба оперти на силі і праві. Хочемо з цілим довірєм вступити в останній рік війни. Представник народних лібералів прилучив ся до заяви Кільмана. Один з соціяльних демократів звернув ся проти політики всенімців.

Бесідник центру повитав слова державного секретаря про останній рік війни. Сим взяв секретар зобовязанє в четвертім році допровадити війну до щасливого кінця.

Бесідник займав ся також згідливою резолюцією німецького сойму, яку привитала також преса австро угорська та союзних держав.

Вона поправила також настрій в невтральних державах. Канцлер Міхаеліс давав опісля дові рочні пояснення в справах заграничної політики.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжочки щадничої 4.000.

Скандал в ц. к. бюром кореспонденційним.

Українським послам п'д увагу.

Львів, 22. серпня 1917.

Як легковажно трактує українські справи віденське к. к. бюро кореспонденційне, а властиво його польський орган, котрий вибирає і пересилає телеграми сього бюра з віденської централі до львівської філії—до сеї скандальної історії маємо нині знов два сумні причинки.

В неділю або понеділок рано одержало віденське ц. к. бюро кор. депешу петроградської агенції телеграфічної про затвердженє статута Українського Генерального Секретаріяту тай подало депешу сю віденським газетам, котрі й принесли її в своїх понеділкових пополудневих виданях. До Львова урядник Поляк віденського бюра сеї депеші не переслав. Він признав її нецікавою, чи неважною, чи иншою якоюсь—або ми знаємо? — і збойкотував депешу, зміст якої має нетільки для львівських і галицьких Українців, а й для політичних відносин цілої Европи значінє першорядне. Подаючи в „Ділі" вістку про названу подію, ми мусіли поневолі користуватись спізнено наспівшими сюди віденськими часописями. За те буде нас Полячок з віденського бюра засипувати довгими депешами про те, коли і як котрийсь там польський „дзялач" в Люблині або Варшаві зволив пчихнути.

Одначе мало сього!

Сеї ночі, з дня 21. на 22 серпня, одержала наша редакція з ц. к. бюра кореспонденційного ось яку телеграму з Києва дорогою через швайцарський Берн (подаємо сей спеціял в польськім оригіналі):

Prezydent ukraińskiej rady Winniczenko przesłał w drodze telegraficznej tymczasowej radzie stanu tekst nowej konstytucyi ukraińskiej. W konstytucyi tej powiedzianej jest ukraiński sekretaryat generalny wybrany przez radę i odpowiedzialny przed tą radą jest jedyną powagą rządową na Ukrainie. Jemu podlega wyłącznie cała administracya kraju. Wszyscy urzędnicy z wyjątkiem wybieranych będą mianowani przez generalny sekretaryat. Wszystkie ustawy rządu tymczasowego na Ukrainie wejdą w życie dopiero, skoro ogłosi je sekretaryat generalny w oficyalnym ukraińskim dzienniku.

Як вам подобаєть ся се знамените донесенє? Замість подати свіжу відомість про довершене затвердженє статута українського Генер. Секретаріяту, ц. к. бюро кор. подає нам давно вже перестарілу вістку про пересланє предложеня сього статута з Києва до Петрограду! Одначе мало й сього. Бо в змісті сеї телеграфічної „новини" іменовано Винниченка президентом української „ради національної" (неіснуючої — бо істнує тільки „Центральна Українська Рада", головою котрої є проф Грушевський),—тай відкрито у Петрограді якусь там нікому невідому „тимчасову раду стану (?)"

Очевидна річ, що наш нічний співробітник, маючи перед собою о 3 ій годині в ночи таку нісенітницю з ласки ц. к. бюра кореспонденційного, кинув таку депешу до коша, не хотячи компромітувати часописи і дурити читачів.

Свого часу одержали ми з сього бюра скарикатурований зміст історичної угоди між тимч. правительством і Укр. Центр. Радою—нині воно нас поблагословило новими скандалами. Чи не знайдеть ся врешті хтось у Відні, хто поговорив би у відповідних місцях про ті скандальні практики півофіціозної інституції?

Всеукраїнський робітничий з'їзд у Києві.

Усунене Поляка

Відень, 19. серпня 1917.

„Кіев. Мысль" з дня 24 н. ст. липня повідомляє: Скликаний по ініціятиві київської Ради робітничих депутатів всеукраїнський робітничий з'їзд відкриєть ся сьогодня о 11 год. з рана у поміщеню 2-го городського театру. На порядку дня з'їзду стоять справи: 1) Сучасний момент в українськім житю й українські робітники. 2) Найближчі завдання українських робітників. 3) Питаня організації. 4) Біжучі справи. У з'їзді в характері делєгатів беруть участь українські робітничі організації: політичні, культурно-просвітні, професіональні, кооперативні й ин., а також українські фракції Рад робітничих депутатів, професіональних спілок, фабрик, заводів і робітень. Кожда з сих організацій чи груп має право посилати на з'їзд свойого представника. Організації, які мають звиш 100 членів, делєгують на кождих 200 членів ще одного представника — (Ф. К.)

Новий київський губерський інспектор міліції

Відень, дня 18 серпня 1917.

„Кіев. Мысль" з дня 22. н. ст. липня повідомляє: На уряд київського губерніяльного інспектора міліції іменовано заст. предсідателя Української Центральної Ради Ф. Крижановського.

(Як відомо, попередного інспектора Поляка Лепарського, ворога Українців, недавно українські жовніри були арештували, після чого його усунено зовсім з сего важного становища. — Ф. К.)

Л. ОРЛЕНКО. 12

НЕСПОДІВАНИЙ ШЛЮБ.

Бідний Андрій не зніс такої наруги, пішов в світ за очи та незабаром і вмер. Протопоп каже, що його Бог скарав, а незабаром і її скарав, коли не вимолить собі опрощеня. Але Ганка не почувала себе грішною: в тім, що вона з Андрієм побралась за житя Максимового, не було гріха ніякого, бо Максим давно її покинув, переказував через людий, що вже ніколи до неї не вернеть ся і вона сім літ жила все одно як удова, або розвідка. Защож їй каратись? Та й якої ще треба кари над ту, яку вона терпить? Яке її тепер становище: чи вона удова, чи мужная жона, чи якась покидка? Люди хоч і жаліють її, якось хитають головами з приводу її незвичайного становища; тим вона і ховасть ся від них в своїй хатині. Одна тільки кума Ковалиха й відвідує й розважає. Колиб не брати та невістки, кинулаб вона домівку й пішлаб в світ за очи.

Була неділя. Ганка раненько прибралась і як тільки почула дзвін, рушила до церкви, маючи на думці подати на частоску за впокій Андрія, як се вона звичайно робила. Аж тут вийшла з свого двору й Одарка Ковалиха, то вони й пішли в купі. Задзвонили в усі дзвони.

— Се ж — каже Одарка — о. протопоп вийшли з дому, то зараз і Служба почнеть ся. Треба нам поспішити.

Ганка ступила вже на ганок церковний, аж чує за собою голос:

— Стій, Ганко, стій!

Оглянулась. О. протопоп поспішає за нею, махає потерищею і кричить:

— Не входь до Божого дому, бо ти недостойна. Я зараз одібрав указ про тебе в консисторії: 15 років ти нести меш тяжку епитимію — не буде тобі святого причастя, не прийматимуть твої молитви і не буде тобі входу в церкву. Ставай отут коло ганку, лий сльози і уклінно прохай кожного, щоби молитись за тебе, бо твоїх власних молитов не приймає Бог. І так ти повинна робити що неділі підчас служби Божої.

Ганка біла, як полотно, так і звалилась з ніг, і коли би Одарка та инші жінки не підхопили її, певно упала би з ганку. Жах обняв присутних. Де хто запитав протопопа:

— За що ж то, пан отче, така її нечувана кара?

— А за те, що вона пішла за між від живого мужа. Сей учинок, по церковному праву, прирівнюєть ся до мерзенної розпусти і от її покарано як „прелюбодійцю" — пояснив о. протопоп і вступив до церкви.

Ганка ревно плакала в обіймах Одарки. Жінки її розважали.

Нарід уже прибував та не йшов у церкву, а обступив ганок, здивований тим, що бачив. Тодішним людям було не вдивовижу бачити подібну сцену, що якусь людину підчас відправи заковували в „кут" на глум і поворище, але так карались з присуду церковних братчиків безсоромні розпусники, або ж дівки та жінки, що губили байстрат, та й то тільки тоді, коли їх за сей злочин не тягли до суду карного; а коли вияснилось, що Ганка так покарана консисторським судом за те, що пішла за між, не дізнавшись гаразд про смерть мужа, всі нарікали на неправдивий присуд. Більш за всіх була обурена Ковалиха і помітивши, що присутні цілком її співчувають, дала повну волю свойому обуреню й голосила:

— За що така нечувана кара? За що такий глум? Хиба вона кого вбила або отруїла, вдала ся в розпусту, чи дитину привела та задушила? Ми всі знаємо її чесне житє! Молодиця вісім років прожила, покинена чоловіком, а хто чув про її нестатечність? А що за між пішла, так уся ж Полтава пойняла тоді віри Пищалці, що пустив поголоску, либонь Максим помер. Ну й карати-би Пищалку, що людий побрехнею звів, та ще того цапа, що пяний поквапив ся вінчати о півночи Так бач, свій за свого руку тягне: попа тільки на пів року засилали до ченців муку сіяти, а неповинну молодицю присудили на 15 років якусь „епитемію", лишатись без сповіди й св Причастя, не впускають до Божого дому, мов яку невіру. Неправдивий присуд, неправдивий!

— А так, так! — говорили в натовпі. — Се якась новина, давнійше сього не чувано. В давнину від Максима стребували би розлучний лист: коли ти покинув жінку, то не вяжи її світу, нехай йде за иншого. А то, бач, яка правда: він там на Запорожу давно мабуть знайшов собі пару, а тут жінка бідує, а за те, що

ПРАВДИВІ ЛІТУРҐІЧНІ ПРИРОДНІ **ВИНА** Самороднер . . . К 6·70 Самороднер старий К 7·50 за 1 л. льоко Стрий можна вже замавляти - - в посередниченю - - **Народної Торговлі Львів** Половина належитости при замовленю решта п. бранє. ЯК 1-3

Нове рішене польської справи?

Персональна унія Польщі з Австрією. — Забезпечене німецьких границь. — Порузуміне між Німеччиною і Австро-Угорщиною.

Познанська „Gazeta Narodowa" в кореспонденції з Відня, датованій 14 серпня, приносить важні інформації в справі вирішення центральними державами польського питаня. Кореспонденція писана безпосередно перед приїздом гр. Черніна з німецької голозної кватири із Берліна зісля відбутих важних політичних нарад. Ті політичні наради мали доторкати польської справи, про яку гр. Чернін інформував ся през зеса польського кола, ще заки виїхав з Відня.

Кореспондент згаданої газети догадує ся, що кермуючі австро-угорські і німецькі політики згодили ся на первісну концепцію в польській справі, яку означити можна як тріялізм Австрії, Угорщини і Польщі під володінем Габсбургів. Той проєкт виринув ще перед 5 падолиста 1916 р. і був предметом поважних мірковань. В склад тріялістичної монархії мала би була увійти ціла Галичина і Польське Королівство, як польська держава. Проти того однак застерегла ся рішучо Угорщина, яка обставала при дуалістичній системі. Німеччина від себе поставила одно услівє: заключення і забезпечення по всяк час військового і торговельного договору з новою тріялістичною державою. Те забезпечене проти можливости оружного виступу Австро Угорщини — Польщі мало бути переведене шляхом прилучення певної части польської териториї до Німеччини, а саме кріпосної лінії над Нарвою і західного королівства по Варту.

На таке предложене не згодила ся Австро-Угорщина і з тої причини та з огляду на опір самої Угорщини проти тріялізму, рішено ся на иншу концепцію, яка висловила ся актом 5 падолиста 1916.

Однак — пише дальше кореспондент „Gazet-и Narodow-ої" — деякі віденські круги не понехали первісної думки про персональну унію з династією габсбурською. Управа австро-угорської окупації, а ще більше іменоване генерал-губернатор гр. Шептицького пособили пропаганді тих кругів. І мала би знов на думку згаданого кореспондента стати актуальною — а може й рішенєю — справа прилучення до Австро-Угорщини третої, польської держави, що мала би бути утворена з Польського Королівства й цілої Галичини. Наради між гр. Черніном і німецьким канцлєром про те мали довести до певної згоди.

НОВИНКИ.

Львів, 22 серпня 1917.

„Ratujcie Podlasie!" Під таким заголовком краківське „Ognisko nauczycielskie" видало свою відозву до Поляків, в якій говорить ся про залив чужинцями польської землі Підляшя. Бо отсе „Rusini i Żydzi" заходять ся там коло заложення власних шкіл, „якісь невідомі блище ruscy emisaryusze" агітують на річ школи і війска українського, находячи на жаль численних прихильників між темним людом підляським. Для оборони перед винародовленєм в влодавськім повіті повстає поки що 8 шкіл польських в окрузі Андріїв". Так кличе помочи для підляскої землі „Ognisko nauczycielskie w Krakowie", перелякавши ся української освідомлюючої праці.

— **Від голови риба..** Нам пишуть: Читачі може пригадують собі недавно поміщену новинку про порядки при виплаті причинків в ц. к. Галицькій скарбовій касі. Подібно діє ся в ц. к. податковім Уряді з Ходорові. Урядови чемнії а властиво... недогадливі сторони вичікують цілими днями нераз на виплату військових причинків. Натомість першенство мають звичайно ті сторони, котрим „не зроблять ріжниці" 2 корони або котрі зложать принесені до уряду натуралія в спілці, котрої головними акціонерами є податковий асистент і возьний. А часом сторона із заліквідованим квітом мусить приноровитись до негумору нетверезого пана поборця. А скільки секатур, а скільки разів „нема асигнати..." Про все те знає дуже добре ц. к. староство в Бібрці і його податковий відділ, де що знає навіть ц. к. галицька Дирекція скарбу, та не знає сього, здасть ся, ще Прокураторія держави, бо ті панове дальше урядують і хотять переслідувати тих, що жалували ся.. Цікаво було би також знати, скільки в дійсности жертв від ц. к. податкового уряду в Ходорові дістав Червоний Хрест.

— **Др Станислав Дністрянський**, посол до Ради Державної, зложить посольський звіт в неділю 26. серпня в Домажирі, янівського округа, і у вівторок 28. серпня в Яворові.

— **Асентерунки у відбитих повітах Східної Галичини.** Галицьке намісництво пробило заходи в ц. к. міністерстві краєвої оборони в справі увільнення рільників і инших необхідно потрібних осіб від військової служби в ціли вдержаня при істнованю рільничих господарств, урядів державних, краєвих і громадських, шпиталів, аптик, банків і т. д. у відбитих повітах Галичини. Намісництво заявило ся також за відложенєм асентерунків в тих повітах до часу, коли повернуть там староства і буде переведений спис населеня. Дальше предкладає, щоби покликанє асентерованих відложено на якийсь час.

— **Вписи на однорічний**, торговельний курс жіночий Мечислава Хрістофа, проф. ц. к. Академії торговельної у Львові, вул. Коперника ч. 21. II. п., зачинають ся по вакаціях 28. серпня і будуть в міру вільного місця до 3. вересня. Рік шкільний розпічнеть ся 3 вересня богослуженєм в костелі св. Єзуїтів. Чесне 10 К. Х. Звіт шкільний і проспект можна дістати в канцелярії заведення щоденно від год. 10—12 перед пол. і від 4—6 попол. з виїмком неділь і свят, почавши від 24. серпня. 143 1—4

† ПОМЕРЛИ:

Омелян Бородієвич, емер. управитель школи в Денисові, пов. тернопільського, помер в Станиславові дня 2 жовтня 1916 р. в 73 році житя. Покійний, полишивши ся на емеритурі в Денисові, занимав ся ревно громадянськими справами як член громадської ради, так політичними, як просвітними, а головно економічними. Взірцева Спілкова Крамниця, з власною хатою, се його діло, якому посвятив послідні літа свого житя. Був дорадником своїх співгромадян у всяких справах. Належав до перших пасічників Поділя. Земля йому пером!

ОПОВІСТКИ.

Четвер, 2 . серпня 1917.

Нині: греко-кат.: Лаврентія мч. — римо кат.: Филипа.

Завтра: греко-кат. Євпла арх. — римо-кат. Вартоломея.

| „**Секція живого памятника**" просить Вп. Пані і Панночки, щоб зійшли ся в сю пятницю о год. 5 ій в салі Ставропігії і розібрали пушки, відзнаки та легітимації на збірку, яка відбудеть ся в неділю д. 26 го коло наших церков з нагоди 25-літного ювилею священства Митрополита о. Шептицького.

| **Товариство „Українська Захоронка"** уряджує дня 2 го вересня збірку при церквах і тому просить другі Товариства, щоби здержали ся зі збіркою того дня. XVII 1—1

| **З Краєвого Союза Ревізійного у Львові.** Всіх членів Дирекцій, Надзірних Рад і Комісій контрольних, а колиби їх на місци не було, то всіх членів наших союзних стоваришень, просимо безпроволочно додати відомости короткі а докладні про стан їх стоваришення, про стан книг, документів, реальностий, інвентаря та про готівки з поданєм хто опікує ся стоваришенєм, під адресою: Союз ревізійний, Львів, Домініканська 11. — Омелян Саєвич. 75А 8—20

Перед білим терором в Росії?

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Тимчасове правительство постановило уповновласнити міністра війни з міністром внутрішних справ, щоб:

1) зловити особи, котрих діяльність представляє небезпеку для оборони і внутрішного безпеченства держави і для осягнених революцією свобід,

2) візвати ті особи, щоби протягом означеного часу кинули границі Росії, а в разі відмови увязнити їх.

Поворот збігців.

Відень 19. серпня 1917.

Нині появила ся на мурах Відня оповістка, що галицьким збігцям можна вертати ся в повіти: Городок, Львів, Перемишль, Мостиска, Лісько (крім Балигорода, Лютовиск, Устрик дол.), Турка (крім міста Турки), Жовква і Рава рус., Долина, Сколє, Сокаль, але тільки в села на захід від ріки Буга.

Протягом короткого часу мали би знов отворити кілька повітів у т. зв. середній Галичині. Таку обітницю дало міністерство внутрішних справ. Але д-р К. Левицький і п. Василько зажадали рішучо основного впорядкования справи тих мучеників над мучениками: галицьких виселенців. П. Василько має підпору з боку краєвого президента Буковини гр. Едцорфа. тому міністерство внутрішних справ видало 17. с. м. засадничий розпорядок, що самостійні господарі, здібні до праці, можуть виїздити до увільнених від наїзду повітів Буковини за згодою військових властий. Тепер управи бараків мають порозуміти ся з буковинським правительством, котрі повіти є отверті і вислати паспорти до військових властий задля видачі пропусток на їзду.

Відмінно представляєть ся справа в Галичині. Д р К. Левицький не має підпори з боку політичних властий. Мимо того вспів він переконати міністрів: внутрішних справ, рільництва і краєвої оборони, що крайня пора розвязати барака збігців і вислати людий у рідний край на ріллю і під батьківську стріху. В кого вона є. Всі три згадані міністри і президент міністрів прирекли протягом місяця сповнити домаганє д ра К. Левицького.

Тай справді крайня пора, ратувати накиненим режімом заголюканих наших людий з Ґмінду, Оберголябрун, Ґредіґу, Хопену і т. д. Страшна цифра смертности промовить сама, бо від початку 1915 до кінця липня с. р. померло в Ґмінді 6.911 душ, не рахуючи Словінців, які тут прибули від року (1915/16). Особливо мруть і сухотами заражують ся діти. Всякі зусиля д ра Ціпановского, вся прихильність до людий і справи д ра Білинського не усунуть лиха. Люди хочуть домів, кождий молить Бога, щоб міг померти на рідній землі, а тих кількасот інтелігентів, які тямлють ся між ними також повинні вертати на свої становища в краю і працювати, не лишати їх чужим. (К. Ч.)

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система".

Соломон Віддер поручник 10 п. п. 10 К. — Зоня Гарух в Незнанові 5 К.: Ксеню Миринович Львів, Богдана Сітніцького Львів, Стефцю Кордубівну Чернівці, Мирона Споліткевича Дарахів, Влодяя Олійника Сушно. — Дора Марківна Оломунець 4 К.: проф. Василя Винара в Бучачи, Юнію Маркову в Рожнятові, Семена Кухтина S. F. Anil. 30/II.

— А. Колянковський 3 К Д. Красножон, П Белей, Ц Збудовський по 2 кор. і А Жуковський 1 К.— Надп. др Маковей Осип і Ольга Маковей 50 К, хорунж. Микола Сітницький 30 К, хорунж. Іван Бречко 5 К. — Франц Сілецький емер. учитель 5 К.

помилково її звінчали з иншими, он тяжку кару несе! Се не порядок.

З церкви вийшов паламар, висланий протопопом вгамувати людський гомін. Люди втихомирились і вступили до церкви; лишились тільки деякі жінки.

— Знаєш що, кумко — рішучо звернулась Ковалиха до Ганки — чого ми тут будемо стирчати? Ходім до дому. Коли не впускають до церкви, то ми й дома помолимось.

Жінки теж саме радили.

Знесилена плачем, Ганка не противилась. Спираючись на плече вірної подруги, вона тихо йшла і немов непритомна шепотіла:

— Все збулось достойно: Максим копійку прислав, протопоп до церкви не впустив, на глум виставив... Так: сон справдив ся до кінця!

Другої неділі даремно паламар виглядав з церкви, чи прийшла Ганка „плакатись". Її не було. Виявилось, що Ганка із Полтави зникла. Казали сусіди, либонь вона покинула домівку й перебралась на хутір до братів Павленків, а ті кудись завезли її — не то на Запороже до Максима, не то кудись на слободи.

О. протопоп не став її розшукувати, а тільки написав до консисторії, що „оная Агафія изойшла съ Полтавы несвідомо куда, и тако съ онымъ си исходомъ каковоє она, будучи въ епитимiи, оказовати будетъ покаяніє, наблюдати ні по чему."

(Конець.)

Українсько-німецький САМОУЧОК укладу проф. Онуфрія Солтиса (4-те побільшене видане). Книгарська ціна у Львові і на провінції **К 2·—**, з поштовою пересилкою на полеві почти **К 2·20**, на звичайні поручено **К 2·50.** [5 шт. К 10·—, 10 шт. К 18·—, вже оплачено.] Висилка лише за попереднім надісланєм готівки, за посліплатою о 70 с. дорожше. — Висилаю також Церк. Співаник з нотами на 4 голоси за К 1·—. Перли, шутки та вигадки, ціна К 1·20. — Замовленя і гроші належить надсилати на адресу: **А. Окпиш, Львів, Бадецька 4.** 96 6–20

АДРЕСА: Hauptkasse der Zentralleitung der Ukrainischen Legion WIEN VIII. LEDERERGASSE 30

[illegible]

ПРОСИМО НА СЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРІЛЕЦЬКІ ЦІЛИ.

43–7

НАДІСЛАНЕ.

Красвий адвокат

Д-р ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ

веде канцелярію у Львові

24 **при вулици Красіцких ч. 6.** 19–7

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хто знав би що про Ярослава Гуглевича або Іванну з Білинкевичів Гуглевичеву зволить ласкаво дати вістку під адресою: Лев Шепарович, Leutenant Feldpost 117/II. 135 3–3

Дурбак Зося і Юрко і Омелян Виницький подадуть мені ласкаво свою адресу. Маю лист від Родичів і гроші.

О. Д-р Волод. Пеллїх, Львів, вул. Длугоша ч. 21.

116 2–2

Федик Александер, гром. писар з Богатківець, пов. Підгайці, тепер при K. u. k. Gebirgsbäckerei 122 пошукує своєї жени Марії, ур. Кльоц, котру перед поклнканєм полишив в гром. Юзефівка коло Настасова, пов. Тернопіль. Відомість про побут жени прошу ласкаво подати на мою адресу. 92 5–5

Денис Олїйник, респіцієнт сторожи скарб. з Шидловець, пов. Гусятин тепер Вольбром Кор. Польське, пошукує своєї жени Йосафи з дітьми Ольгою і Славком. Хтоби знав про їх місце побуту, зволить ласкаво донести на повисшу адресу. 117 3–3

Хто знає де находять ся малолітні Володимир і Гринь Підлужні, діти Петра Підлужного зі села Рибники, пов. Бережани, най дасть знати до гр. кат. уряду парох. в Бахорі п. loco. 112 2–2

Оголошеня.

Льоси на рати Яко генеральний заступник Банку Allg. Verkersbank у Берні поручаю льоси на рати по найприступнійших цінах. Метких заступників шукає

Н. Беринфельд КОНТОРА ВИМІНИ ЛЬВІВ, СИКСТУСКА 1 6.

104 5–10

ПОЧЕНЕ НІГ

усуває певно спеціяльний пудер „Clave", пакет за 1·20 К. На провінцію висилаю тільки за попереднім надісланєм належитости 1·40 с. на порто. — Одиноке заступство

S. FEDER, – Львів, Сикстуська ч. 7.

70 13–30

Особа повижна і совісна і від нікого не зависима, знаюча ся добре на господарстві сільськім і домашнім, глядає місця господині. — Львів, вул. Бема ч. 16 у п. Біркман. 141 1–1

Повітова Канцелярія філії „Сільського Господаря" в Жовкві

пошукує урядника, який би з початку при теперішнім її управителю, а відтак самостійно провадив її агенди. Платня після умови. Посада до обнятя зараз. Особи обзнакомлені з господарськими справами, а маючі до сего і певну практику канцелярійну, мають первенство. Письменні зголошеня, найдальше до 25/VIII с. р., слати на подану адресу.

142 1–3 Голова Філії **о. Йосиф Маринович.**

Приймає ся передплата на

„Вістник Союза Визволеня України"

Виходить що тижня в неділю, в розмірі 16 сторін великого формату, з ілюстраціями, рік видання IV.

Річна передплата виносить 15 кор. (15 марок, 6 рублів, 3 долари), піврічна 8 кор. (8 марок, 3 рублі), чвертьрічна 4 кор 50 сот. (4 мар 50 фен., 1 руб. 75 коп.

Ціна поодиноких чисел 40 сот (40 фен., 15 коп.

Вістник Союза Визволеня України є часописею безпартійною і стоїть на становищи самостійницькім, всеукраїнськім.

Крім статей на теми біжучого політичного житя і богатої хроніки з житя Росії, російської України і занятих областий російської України, Вістник богато місця уділює творам красного письменства, справам Українських Січових Стрільців і проч.

В Вістнику містять ся правильно огляди голосів чужої преси та реферують ся книжкові видання про українську справу а також постійні огляди воєнних і політичних подій.

Адреса редакції і адміністрації часописи: Wien VIII. Josefstädterstr. 79. Tür 6.

Конто почтової щадниці 107090.

10–1

Вдова по священику — в старшім віку, але кріпка і здорова, обняла би господарку домашну у вдівця священика. Не вимагає грошевої платні, лишень почестного трактованя. Порозуміне під іменем „Марія" через Адміністрацію „Діла". 139 2–5

Глядаю інструктора на цілий рік до науки трох дітей з III і I гим. — Зголошеня з поданєм услівій слати на адресу: о. А. Адріянович, Деревня, п. Туринка коло Жовкви. 118 2–1

Учителька рутинована знайде занятє з донькою підписаного, если прийме обовязок учити її VII кл. школи народної. Близші дані письменно. Гр. Макар, гр. кат. парох в Угерцях, п. Ольшаниця к. Устрик. 133 2–3

Пошукую учителя для трьох дітей (I II і кл. гімн.) на цілий рік. Услівя після умови. о. Іван Худик в Жабчи, п. Острів коло Сокаля. 111 3–3

На цілий рік інструктора до хлопця з I. кл гімн. пошукує Антін Скіра упр. школи, Селиска п. Хоросниця, к. Судової Вишні. Ціле удержанє і платня після умови. 182-3

Ученики знайдуть приміщенє в хаті урядника укр. інституції в середмістю. Родительска опіка і догляд. — — Часть заплати за станцію в натураліях. —

Зголошеня до Адміністрації „Діла" під В. К.

13–7

Інструктора на село від 1. вересня 1917 до двох дітей з I. кл гімн. пошукує О. Евгений Хоминський в Воробиню королівськім — почта Воробиню шляхотський. Зголошеня з услівями листовно. 130 3–3

ЮЛІЯН ДОМБРОВСЬКИЙ – у ЛЬВОВІ – Академічна 2.

від многих літ широковідомий одинокий в Галичині „Магазин годинникарсько-юбілєрський" полученний з двома робітнями. Купує: бриляніи, перли, золото, срібло і вище, рівнож міняє старі дорогоцінности на нові. 120 4–5

Інструктора на село до священ. дому до 2 учеників гімназ. (кл. III. і V.) — глядаю сейчас. Услівя листовно. Зголошеня до Адм. „Діла" під Інструктор 2 „Б". 8–?

Міський Уряд господарський.

Ч. 88801/17 XVII У Львові, дня 16/VIII 1917

Оповіщене конкурсу.

В цїли належитого виконуваня постанов цїс. розп. з дня 24. III. с. р. В. з. д. ч. 131, на міських торгах і взагалі скріпленя торгового надзору, Управа міста розписує отсим конкурс на 30 тимчасових посад торгових контрольорок.

Занятє на визначеній торговици від год. 7–11 перед пол.

Винагорода 2 К денно.

Кандидатки мають виказати ся свідоцтвом покінченої 3 кляси виділової школи; перед розпочатєм обовязків відбудуть семидневний курс у м. торговім Уряді.

Поданя треба вносити до дня 15 вересня с. р. до міського Уряду господарського (Деп. XVII М. Ратуш II пов.)

Управа громади кор. прест. м. Львова.

144 1–1

КОНКУРС.

Тов. „Український Інститут для дівчат" в Перемишли отвирає з новим роком шкільним 1917/18 жіночу 8 клясову реальну гімназію. Сего року буде вже I. і II. кляса. Приготовляючу клясу отворить ся, як зголосить ся відповідне число учениць. Вписове до гімназії на цілий рік 200 К, яку то суму можна буде сплачувати місячними ратами.

Побіч кляс гімназіяльних будуть істнувати також кляси ліцеальні, а се кляси III—VI. Вписове до ліцеальних кляс виносить 160 К річно, яку то оплату можна буде розложити собі на місячні рати.

Рівночасно розписуєсь конкурс на принятє учениць до пенсіонату. Місячна оплата за удержанє виносить 100–120 К, з чого до 40% має зложити ся в натураліях. Точнійші інформації подані в проспекті, який всім інтересованим на бажанє вишлесь даром.

Ученицї, доходячі до шкіл, мають також зголосити ся до Виділу письменно.

Виділ тов. „Український Інститут для дівчат" в Перемишли, вул. Татарська 4. 94 А 2 2

КАВАЛЄР на рядовім становищи, літ 34 здоровий, від війска звільнений, не інвалід, оженить ся з панною або вдовою. Посаг і фотографія пожадана. Анонїми до коша. Зголошеня до 1. вересня с. р. до Адміністрації „Діла" під „Летавиця". 122 3–3

Вправного інструктора

до приватисти VII-ої кл. гімназіяльної глядає **Уряд парохіяльний в Підлубах, пп. Прибичі.** 121 4–4

Бездітна родина прийме дві панночки з ліпшого дому на станцію. — Опіка добра і всякі вигоди. Оплата в натураліях. Зголошеня, ул. Набеляка ч. 30. партер. Близько гім. Василиянок і инших шкіл. 128 3–3

Жито і пшеницю

під озимі засіви можна замовляти

в КРАЄВІМ СОЮЗІ Господарсько-торговельних Спілок у Львові, Зіморовича 20.

Приймають ся лише збірні замовленя разом з цілої громади на приписаних друках, які Союз висилає на жаданє враз з поясненями. VI 10–12

ДЯКА — прийме зараз — парохія **ЛИСЯТИЧІ** 132 3–3

РУСЬКА ЩАДНИЦЯ

в ПЕРЕМИШЛІ, вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає і виплачує щадничі вкладки щоденно в годинах урядових. Вкладки опроцентовує на 4% почавши вже від слідуючого дня по дню зложеня аж до послїдного дня перед днем відобраня.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници" можна складати особисто и за посередництвом почтових переказів, грошевими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекція Щадниці на жаданє безплатно доставляє і в філіях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадниці".

Уділяє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизаційними ратами на протяг літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, в на ескомпт векслів. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Посередничить у вивдинуваню позичок з Гал. Вовнянім Заведеню кредитовім в Кракові.

Всяких інформацій і друків уділяє канцелярія „Руської Щадниці" вул. Косцюшки Народний Дім, I пов щоденно безкорисно в годинах урядових від 9–1 год кромі неділь і українських свят.

Після §. 14 устава „Руської Щадниці", затвердженого через ц. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця" в Перемишли надають ся до льокації пупілярних, фундаційних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця" пупілярну обезпеку. III 65–7

КОНКУРС.

Виділ тов. „Український Інститут для дівчат в Перемишлі розписує отсим конкурс а) на посаду настоятельки пансіонату, б) на посаду двох учительок музики (гри на фортепіяні) і в) на посаду адміністраційної управительки Інститута, г) на посаду двох надзирательок.

Настоятелька пансіонату поза нагляд і домашнє веденє пансіонаток має бути рівночасно помічницею директора ліцея в справах вихованя, виказуючись повною учительською кваліфікацією і досвідом у педагогічнім веденю жіночої молодіжи.

До адміністраційної управительки належить веденє домашного господарства в Інституті.

Настоятелька і управителька будуть мати повне удержанє в Інституті і платню після умови; те саме відносить ся і до учительок музики, коли будуть мешкати в Інституті.

Повисше згадані посади будуть обсаджені з вереснем 1917.

Виділ тов. „Український Інститут для дівчат" в Перемишли, вул. Татарська 4. 2–2 945

Відповідає за редакцію Д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

З друкарні „Діла" Львів, Ринок ч. 10.